

Bijlage 3 – stand van zaken vijf minimale eisen voor inwerkingtreding

Samen met de bestuurlijke partners houden we de voortgang op de punten uit de monitor nauwlettend in de gaten, en waar nodig sturen we bij. Onderstaand geef ik per criterium in aanvulling hierop een korte samenvatting van de voortgang op dit moment.

Criterium 1: omgevingsvisies van provincies en Rijk moeten er zijn

Het Rijk heeft inmiddels de nationale omgevingsvisie gepubliceerd. 10 provincies hebben een omgevingsvisie vastgesteld en gepubliceerd. Per 2022 zullen alle provincies beschikken over een vastgestelde omgevingsvisie conform Omgevingswet. Provincies hebben bij het publiceren de keuze of ze dit doen via de huidige IMRO-standaard of dat gepubliceerd wordt via de nieuwe DSO STOP-TPOD standaard. Beide mogelijkheden worden door DSO-LV ondersteund.

Criterium 2: omgevingsverordening provincies gereed

De omgevingsverordening dient op 1 juli 2022 door Provinciale Staten vastgesteld te zijn en moet als officiële publicatie worden gepubliceerd in het elektronische publicatieblad. Alle provincies hebben een ontwerp-omgevingsverordening gepubliceerd. Meerdere provincies hebben geoefend met hun omgevingsverordening op de oefenomgeving (pre-productieomgeving) van DSO. Het is de bedoeling dat in de komende periode alle provincies in stappen toe werken naar het hebben van een volledige omgevingsverordening in de oefenomgeving, zodat zij gereed zijn voor officiële bekendmaking voor juli 2022. Provincies en leveranciers werken er samen hard aan om te realiseren dat deze doelstellingen worden gehaald.

Criterium 3: werken met projectbesluit (Rijk, provincies, waterschappen)

Via een praktijkproef die door de Rijkspartijen is uitgevoerd is aangetoond dat het via de STOP-TPOD-standaard mogelijk is om projectbesluiten die zijn vormgegeven als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te ontsluiten via het DSO. Voor het kunnen nemen van projectbesluiten die rechtstreeks het omgevingsplan wijzigen, is nog een verdere doorontwikkeling van de TPOD en het DSO nodig. Momenteel wordt verkend op welke termijn dat mogelijk is en hoe het werken met het projectbesluit tot die tijd kan worden ondersteund. Verder is de oefenomgeving van de landelijke voorziening van het DSO beschikbaar om het ontsluiten te oefenen. De provincies hebben de procedures voor het ontsluiten van projectbesluiten op orde. Het Rijk en de waterschappen werken hier met hun leveranciers nog aan. Rijksbreed is software verworven waarmee vanaf volgend jaar het projectbesluit kan worden gepubliceerd.

Criterium 4: Gemeenten kunnen omgevingsplan wijzigen

De gemeenten zijn niet verplicht om op 1 juli 2022 een nieuw omgevingsplan te hebben vastgesteld. De bestaande bestemmingsplannen en beheersverordeningen vormen op dat moment van rechtswege het omgevingsplan. Echter, gemeenten moeten er wel mee kunnen werken vanaf 1 juli 2022, inclusief het en wijzigingen van het omgevingsplan van rechtswege, het ontwerpbesluit en het uitvoeren van de procedure. Op dit moment is de planketen daarvoor nog niet gereed. Gemeenten kunnen wel de eerste stappen zetten in oefenen, maar nog niet in zijn volledigheid. Er is nog aanzienlijke inspanning nodig van verschillende partijen. Dat heeft betrekking op het beschikbaar komen van de laatste DSO functies, beschikbaarheid van de lokale plansoftware en het vormgeving van de digitale samenwerking met stedenbouwkundige bureaus. Voor gemeenten die in deze voorbereidingen knel dreigen te lopen zijn er tijdelijke alternatieve beschikbaar¹. Met de TAM 'omgevingsplan aanleveren in IMRO' is een noodventiel gecreëerd om te voorkomen dat gebiedsontwikkeling en opgave woningbouw in de knel komen.

Criterium 5: vergunningen en meldingen ontvangen en behandelen (Rijk, gemeenten, provincies, waterschappen,)

Zoals hierboven aangegeven is het aantal aansluitingen op het DSO om vergunningen en meldingen te ontvangen groot. 79% van alle bevoegde gezagen is inmiddels aangesloten en het

¹ <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/digitaal-stelsel/tam/>

grootste deel van de overige organisaties staat daarvoor ingepland. Van de 4% die zich nog niet heeft aangemeld is bekend waarom ze nog niet kunnen aansluiten en wat daarvoor nog nodig is.

Naast het realiseren van de technische aansluiting moet het bevoegd gezag de nieuwe processen nog inregelen en ermee oefenen. Niet alleen binnen de eigen organisatie maar ook met andere partners in de keten. Het oefenen is door veel organisaties in de afgelopen periode al goed opgepakt. Om voldoende oefentijd te hebben, roepen de koepels hun achterbannen op deze aansluiting zo snel mogelijk te realiseren zodat er voldoende ruimte is voor het inregelen, oefenen en afstemmen, ook op de DSO-omgeving. Een grote groep gemeenten heeft de VTH-taken uitbesteed aan een omgevingsdienst en sluiten niet zelf aan. Bijna alle omgevingsdiensten zijn aangesloten.